

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VALSTYBINIO AUDITO, ATLIKTO ŠIAULIŲ MIEŠTO
APYLINKĖS TEISME, ATASKAITA

2005 m. kovo 25 d. Nr. 1100-9-1

Panevėžys

Auditas atliktas Valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus 2004-06-03 pavedimu Nr. 1100-9.

Audito užduotis

Audituojamas subjektas – Šiaulių miesto apylinkės teismas (toliau – Teismas), adresas: Vilniaus g. 247, 5400 Šiauliai. Identifikavimo kodas – 9144392. Teismo pirmininkas – Petras Simėnas, vyriausioji buhalterė – Stefanija Batulevičienė.

Auditauta 2004 metų finansinė atskaitomybė.

Ataskaita teikiama asignavimų valdytojui – Šiaulių miesto apylinkės teismui. Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Seimui dėl 2004 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos.

Audito tikslai – nustatyti, ar teismo finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais; atlikti finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ataskaita pateikia tik audituotose srityse nustatytus faktus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka

Auditas atliktas pagal valstybinio audito reikalavimus ir Valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus patvirtintą planą.

Auditautos sritys:

- vidaus kontrolė
- turtas
- darbo užmokestis
- prekių ir paslaugų naudojimas.

Ištirta vidaus kontrolė ir rizikos veiksniai, susiję su įstaigos veikla bei apskaitos procesais, parengtos audito programos ir atliktos savarankiškos (detalios) procedūros, mažinančios audito riziką bei surinkti įrodymai, reikalingi finansinio audito ataskaitai parengti ir nuomonei pareikšti.

Teismas yra pirmoji instancija civilinėms, baudžiamosioms, administracinių teisės pažeidimų, hipotekos teisėjų kompetencijai priskirtoms byloms nagrinėti. Teismas, vykdydamas teisingumą ir užtikrindamas savalaikį ir kokybišką bylų nagrinėjimą jam priskirtoje teritorijoje, 2004 metais vykdė programą kodas 1. 2 „Bylų nagrinėjimas“.

Teismas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai 2005 m. sausio 20 d. pateikė finansinę atskaitomybę ir Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaitą, kurioje nurodė ir palygino planuotų ir ištirtų baudžiamųjų, civilinių bei administracinių bylų skaičių – įstatymų nustatytais terminais baudžiamųjų bylų išnagrinėta 93 proc., administracinių bylų – 98 proc., civilinių bylų – 110 proc. lyginant su metiniu planu.

Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ iš viso padarė 2 661,8 tūkst.Lt kasinių išlaidų. Programoje „Bylų nagrinėjimas“ kasinės ir faktinės išlaidos iš viso neviršijo patvirtinto plano ir gautų asignavimų.

Audito metu nustatyta:

Teismas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius Teismų tarybos 2003 m. kovo 7 d. nutarimą Nr. 84 „Dėl pritarimo Lietuvos Aukščiausiojo teismo civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai“, 2003 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 113 „Dėl pritarimo papildomai Lietuvos Aukščiausiojo teismo civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai“ ir 2004 m. balandžio 2 d. nutarimą Nr. 207 „Dėl pritarimo darbo grupės parengtai teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimo metodikai“, apskaičiuodamas teisėjų darbo užmokesčių, be kitų teisės aktų taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos 2000 m. rugpjūčio 29 d. valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu Nr. VIII-1904, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančių pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančių pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“, reglamentuojančiais teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatyto tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidinimą 1,75 karto. Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, teisėjų darbo užmokesčio sudėtis bei priedas už išarnautus Lietuvos valstybei metus, Konstitucinio teismo 2001 m. liepos 12 d. nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių, 5 straipsnio 1 ir 3 dalių, 7 straipsnio 3 dalies 1 punkto, 4, 5 ir 6 dalių, šio įstatymo priedelio II skirsnio, Lietuvos Respublikos 2000 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 6 priedelio, Lietuvos Respublikos 2000 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo 9 straipsnio, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. 499 „Dėl valstybinės valdžios, valstybės valdymo ir teisėsaugos organų vadovų bei kitų pareigūnų laikinos bandomosios darbo apmokėjimo tvarkos“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimo Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimo nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų

vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo‘ dalinio pakeitimo atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“, pripažintos prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Nuo Konstitucinio teismo 2001 m. liepos 12 d. nutarimo paskelbimo, nesant teisėjų atlyginimų dydžio aiškaus teisinio reglamentavimo, auditas negali vertinti ir pasisakyti dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo tikslingumo ir atvaizdavimo apskaitoje teisingumo.

Visais kitais atvejais teisme asignavimų naudojimas ir apskaitos procesas organizuotas ir atliekamas pagal juos reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Vidaus kontrolės sistema iš esmės užtikrina teisingą ūkinių procesų planavimą, atlikimą ir apskaitą.

Kiti pastebėjimai:

Auditas nurodo į klaidas apskaitoje ir atskaitomybėje, kurios savo kiekiu ir reikšme nedaro įtakos audito nuomonei, tačiau turi būti teismo įvertintos ir nekartojamos:

1. Teismas, nevykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 27 d. nutarimu Nr. 78 patvirtintos Darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos 2 p. reikalavimų, 2004 metų birželio mėn. darbo laiko apskaitos žiniaraštyje, darbuotojui turint papildomas poilsio dienas, darbo laiką žymėjo kartu valandomis ir taikant sutartinį žymėjimą už papildomas poilsio dienas, suteiktas už darbą virš kasdienio darbo laiko trukmės, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei 2004 m. liepos mėn. darbo laiko apskaitos žiniaraštyje, darbuotojui atostogaujant, neatžymėjo atostogų laiko.

2. Teismas, nevykdė Lietuvos Respublikos 2001 m. lapkričio 6 d. Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 17 str. reikalavimo finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis Finansinės atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, neteisingai suapvalintus nuo 100 Lt iki 400 Lt apskaitos registro Kreditų (asignavimų) ir išlaidų apskaitos knygos duomenis atvaizdavo Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2004 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje.

3. Teismas, nesivadovaujant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 8 p. reikalavimo, ne rečiau negu kas ketvirtį nesudarė materialiojo ir nematerialiojo ilgalaikio turto apyvartos žiniaraščių.

4. Teismas nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“ 2.1 p. bei teismo pirmininko 2003 m. liepos 9 d. patvirtintos ilgalaikio turto apskaitos tvarkos reikalavimais ir ilgalaikį turtą, kuris naudingai eksploatuojamas ilgiau negu vienerius metus ir kurio įsigijimo vertė ne mažesnė negu 500 Lt., apskaitė kaip trumpalaikį turtą iš viso už 4187,72 Lt, t.y.:

- stalas; inv. Nr. 1175; 1 vnt. – 500,0 Lt;
- stalas; inv. Nr. 1182; 1 vnt. – 1462,0 Lt;
- stendas; inv. Nr. 1369; 1 vnt. – 564,37 Lt;
- spinta; inv. Nr. 1413; 1 vnt. – 563,0 Lt;
- stalas rašomasis; inv. Nr. 1414; 1 vnt. – 535,0 Lt;
- kompresorius AMICO; inv. Nr. 1715; 1 vnt. – 563,35 Lt

Teismas 2005 m. vasario mėn. neteisingai apskaitytą turtą už 4187,72 Lt apskaitė Ilgalaikio turto subsąskaitoje Gamybinis ir ūkinis inventorių.

5. Teismas, nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos 1990 m. liepos 30 d. biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 5 str. 1 d. reikalavimu - naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal paskirtį, paprastosioms išlaidoms skirtus 19 919 Lt asignavimų panaudojo ilgalaikio turto, apsauginės - gaisrinės signalizacijos, įrengimui. 2004 m. birželio mėn. pagal darbų atlikimo aktą pridavus signalizaciją ir apmokėjus pagal pateiktą sąskaitą, apsauginė-gaisrinė signalizacija apskaitoje ir atskaitomybėje neapskaityta. Teismas 2004 m. lapkričio mėn. signalizaciją apskaitė apskaitoje ir atskaitomybėje. Pažymėtina, kad Nacionalinė teismų administracija 2004 m. numatomų skirti asignavimų paskaičiavime apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniams teismams signalizacijai įrengti ir patobulinti, numatė lėšų panaudojimą iš prekių ir paslaugų naudojimo straipsnio.

6. Teismas, nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 patvirtintų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių 5 p. reikalavimais, 2004 m. spalio 7 d. įsakyme Nr. K-209 „Dėl darbuotojų siuntimo į tarnybines komandiruotes“, nenurodė komandiruotės išlaidų, kurias apmokės įstaiga bei ūkio vedėjo komandiruotės trukmės.

7. Audito metu nustatytas neteisingai, kartu su administraciniu pastatu, apskaitytas ilgalaikis turtas – kiemo statinys - kiemo aikštelė už 14,4 tūkst.Lt bei neapskaityta pagal žemės panaudos sutartį naudojama 0,1556 ha žemė už 53,3 tūkst.Lt. Iki finansinės atskaitomybės sudarymo kiemo aikštelė apskaityta patvirtinta tvarka; pagal panaudos sutartį naudojama žemė įtraukta į teismo apskaitą.

Auditas teismui 2004 m. lapkričio 11 d. pateikė raštą Nr. SX-(1100-1.11)-197 „Dėl nustatytų neatitikimų“ bei 2004 m. gruodžio 1 d. raštą Nr. SX-(1100-1.11)-202 „Dėl vidaus kontrolės“, rekomenduodamas tobulinti vidaus kontrolę, atkreipti dėmesį į kontrolės riziką didinančius veiksniai, neatitikimus apskaitoje ir kitą. Teismas į audito rekomendacijas atsižvelgė, apskaitydamas turtą teisės aktų nustatyta tvarka bei tobulindamas vidaus kontrolės procedūras darbo laiko apskaitoje bei sudarant finansinę atskaitomybę.

Finansinio audito 10-ojo departamento

direktorius

Vyriausiasis valstybinis auditorius

Vaidotas Šukys

Kęstutis Grigas

Susipažino:

Šiaulių miesto apylinkės teismo pirmininkas

Petras Simėnas

Vyr. finansininkė

Stefanija Batulevičienė